

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Till Kommunstyrelsen

Krister Sernbo

Datum 2019-12-03
Dnr KS 2019/0081

Ett hållbarhetsramverk för Österåkers kommun (bearbetat 191203 efter återremiss)

Sammanfattning

Österåkers kommun har i dagsläget över 150 styrande dokument som innehåller mål, riktlinjer eller regleringar inom miljö- och hållbarhetsområdet. Detta innebär svårigheter när det gäller möjligheterna till målstyrning och effektivitet i miljö- och hållbarhetsarbetet. I samband med att Österåkers miljömål 2016-2019 löper ut föreslås därför att ett Hållbarhetsramverk utvecklas för kommunen. Det övergripande syftet med ett Hållbarhetsramverk är att effektivisera och förstärka arbetet med hållbar utveckling i Österåkers kommun:

- Ge en överblick över antagna mål och riktlinjer
- Ge en överblick över befintliga styrdokument
- Kartlägga målkonflikter
- Kartlägga möjliga synergier mellan olika mål och ge förutsättningar att samordna hållbarhetsarbetet
- Underlätta uppdateringar av mål och styrdokument
- Underlätta målstyrning, uppföljning och kvalitet

Ramverket blir en guide till de målsättningar och inriktningar som beslutats i kommunens strategiska styrdokument inom respektive ämnesområde. Ramverkets struktur föreslås utgå från Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Det befintliga dokumentet med lokala miljömål uppdateras som styrdokument, men målen integreras också i ramverket. Ramverket bedöms kunna bli ett viktigt verktyg för målstyrning och på ett betydande sätt öka möjligheterna att uppnå kommunens vision och inriktningsmål och ett betydande steg i kommunens kvalitetsarbete.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag till Hållbarhetsramverk för Österåkers kommun
2. Österåkers miljömål 2016-2019 förlängs för att gälla till och med 2020, varpå nya miljömål tas fram
3. KSAU ordinarie medlemmar fungerar som politisk styrgrupp för utveckling av miljömål och Hållbarhetsramverk
4. Finansiering av arbetet med miljömål och Hållbarhetsramverk sker inom befintlig ram

Bakgrund

Österåkers kommun har i dagsläget över 150 styrande dokument som innehåller mål, riktlinjer eller regleringar inom miljö- och hållbarhetsområdet. Samtidigt kan konstateras att målsättningar och

Tjänsteutlåtande

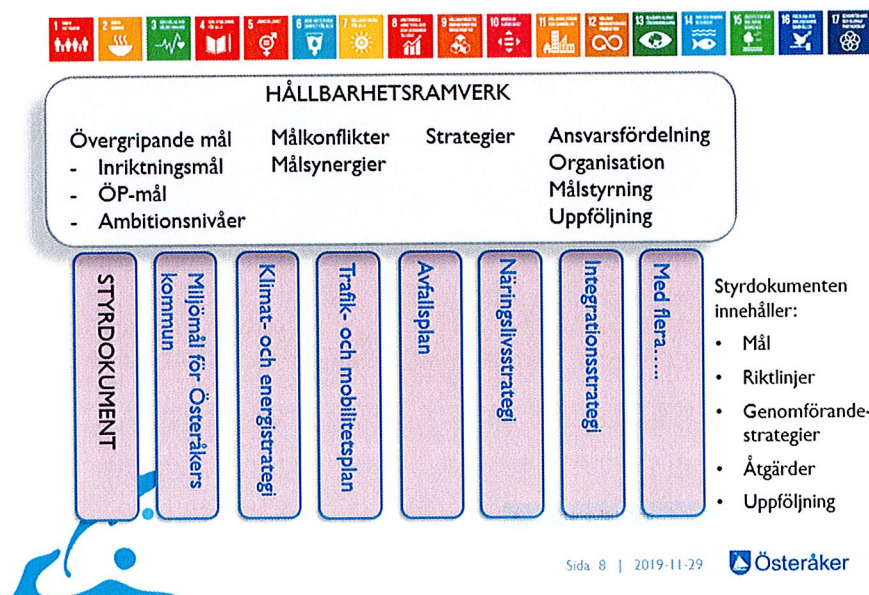
inriktningar i övergripande styrdokument inte alltid överensstämmer med målsättningar och inriktningar i de strategiska styrdokument som tas fram inom respektive ämnesområde. Framtagande av exempelvis energi- och klimatstrategi, avfallsplan och trafik- och mobilitetsplan föregås av omfattande omvärldsanalys och utredningsarbete och när de uppdateras finns stor risk att de inte stämmer överens med det övergripande måldokumentet. Detta innebär en betydande utmaning när det gäller målstyrning och uppföljning. Effektiviteten och kvaliteten i miljö- och hållbarhetsarbetet riskerar att bli lidande.

Ett av de mest betydande styrande dokumenten är Österåkers miljömål 2016-2019, som har haft stor betydelse för kommunens hållbarhetsarbete inom miljöområdet. Dokumentets mål löper dock ut 2019 och miljömålen behöver förnyas.

Samtidigt har samhällsbyggnadsförvaltningen ett uppdrag att se över möjligheterna att implementera Agenda 2030 i kommunens hållbarhetsarbete (enligt Översiktsplan för Österåker 2040) samt att utveckla och förankra en övergripande hållbarhetsredovisning (KS resultatmål i budget 2017).

Förslaget är därför att utarbeta ett hållbarhetsramverk, som kan ge en överblick över, och guida till, kommunens miljö- och hållbarhetsmål och bidra till en god målstyrning och hög kvalitet. I ramverket kopplas mål till de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Det befintliga miljömålsdokumentet uppdateras parallellt. Miljömålen integreras i ramverket, men lever kvar i ett eget styrdokument (eftersom det bör kopplas till nationella riktlinjer för uppföljning).

Hållbarhetsramverkets innehåll

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen ser positivt på framtagande av ett hållbarhetsramverk. Ett ramverk gör det lättare att på ett samlat sätt förmedla vilken politisk viljeriktning som beslutats inom olika ämnesområden till tjänstepersoner, nya förtroendevalda och allmänhet. Ramverket kan, när det väl är på plats, uppdateras löpande utifrån tillkommande politiska beslut. Uppdateringarna kan göras som redaktionella åtgärder utan behov av ytterligare politisk hantering. Förvaltningens förhoppning är att

Tjänsteutlåtande

ramverket kommer att koppla våra strategier, program och planer närmare organisationens målstyrning och verksamhetsplanering.

Genom att använda Agenda 2030 och De globala målen för hållbar utveckling som grundstruktur för ramverket säkerställer att inga hållbarhetsperspektiv glöms bort i arbetet. Det är också en struktur som lämpar sig väl för både extern och intern kommunikation och kan följas upp genom uppföljningsverktyget Kolada.

Ett ramverk som även rymmer social och ekonomisk hållbarhet är positivt för utvecklingen av kommunens hållbarhetsarbete på så vis att det blir tydligare var det finns möjliga synergieffekter eller potentiella målkonflikter. Strategier för att hantera dessa konflikter och strategier inkluderas i ramverket. Ramverket kommer också kunna utgöra en tydlig struktur att återkoppla till vid den framtida hållbarhetsredovisningen, så att resultatet av pågående hållbarhetsarbete blir lättare att följa och överblicka. Ramverket

De befintliga miljömålen för Österåkers kommun 2016-2019 uppdateras parallellt för att kunna presentera förslag till nya miljömål 2021. Målen integreras i ramverket, men ges fortsatt utrymme i ett separat styrdokument. Denna hantering gör det möjligt att fortsatt arbeta med miljömålen i enlighet med nationella riktlinjer på ett sätt som är jämförbart med andra kommuner. Samtidigt kan miljömålen ta en central plats i Hållbarhetsramverket. För att Hållbarhetsramverket ska hinna utvecklas i bred förankring föreslår förvaltningen att giltighetstiden för Österåkers miljömål 2016-2019 förlängs till och med 2020. Formuleringen av de befintliga målen utgör inget hinder för förlängning av giltigheten. I takt med förändringar i omvärlden behöver dock målen utvecklas för att hålla en aktuell inriktning och ambitionsnivå. En uppdatering av miljömålen bör därför inte dra ut på tiden för länge.

Bilagor

1. Hållbarhetsramverk – varför. Presentation.

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Kent Gullberg
Samhällsbyggnadschef